

**PAPILDOMO SAVANORIŠKO PENSIJŲ KAUPIMO FONDO
LUMINOR PENSIJA 3 PLUS
2018 M. II KETVIRČIO ATASKAITA**

TURINYS

I. BENDROJI INFORMACIJA	3
II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ	3
III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO	3
IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ	3
V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI	4
VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖS ATASKAITOS	4
GRYNŲJŲ AKTYVŲ ATASKAITA	5
GRYNŲJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA	6
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	7
VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS	16
VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI	16
IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ	17
X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS	17
XI. KITA INFORMACIJA	17
XII. ATSAKINGI ASMENYS	17

I. BENDROJI INFORMACIJA

1. Duomenys apie Pensijų fondą

Aiškinamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

2. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį pateikta ataskaita

Ataskaita parengta už laikotarpį nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d.

3. Duomenys apie valdymo įmonę

Aiškinamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

4. Duomenys apie depozitoriumą

Aiškinamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Grynųjų aktyvų, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

Aiškinamojo rašto 1 pastaba.

6. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

Aiškinamojo rašto 2 pastaba.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų turto

Aiškinamojo rašto 3 pastaba.

8. Mokėjimai tarpininkams

Aiškinamojo rašto 4 pastaba.

9. Informacija apie visus susitarimus dėl mokėjimų pasidalijimo, taip pat apie paslėptuosius komisinius (jų teikėjas, vertė, suteiktų prekių ir (ar) paslaugų pobūdis ir kt.).

Nebuvo

10. Konkretus pavyzdys, iliustruojantis atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai. Pavyzdyje pateikti skaičiavimai, kiek būtų atskaityta (eurais) nuo pensijų fondo dalyvio įmokų esant dabartiniam atskaitymų dydžiui ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 2 896,20 Eur, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicinių priemonių portfelio sudėtis

12. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

13. Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių finansinių priemonių sandoriai

14. 11 punkte nurodytų išvestinių finansinių priemonių rūšis, su jomis susijusia rizika, kiekybinės ribos ir metodai, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi pensijų fondo rizika

15. Iš išvestinių finansinių priemonių sandorių kylančių įsipareigojimų bendra vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

16. Analizė, kaip turimas investicinių priemonių portfelis atitinka (neatitinka) pensijų fondo investavimo strategiją

17. Veiksniai, per ataskaitinį laikotarpį turėjusieji didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūros ir jo vertės pokyčiams

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

18. Pensijų fondo lyginamasis indeksas ir trumpas jo apibūdinimas

19. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų gražos ir lyginamojo indekso (jei jis pasirinktas) reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius dešimt fondo veiklos metų, išdėstyti palyginamojoje lentelėje. Jeigu fondas veikia trumpiau nei dešimt metų, pateikti to laikotarpio, kurį portfelis buvo valdomas, metinę investicijų gražą. Prie palyginamosios lentelės pridėti joje pateiktų apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodiklių diagramą ir rodiklių paaiškinimus.

20. Jei pensijų fondo reklamoje buvo naudojamos investicijų gražos prognozės, nurodyti prognozuotą dydį, palyginti neatitikimus su faktine graža ir pateikti galimas neatitikimų priežastis.

21. Vidutinė investicijų graža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis (jei jis pasirinktas) per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų (vidutinė grynoji investicijų graža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis apskaičiuojami kaip geometrinis, atitinkamai, metinių grynosios investicijų gražos, metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis).

22. Kiti rodikliai, atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką.

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖS ATASKAITOS

23. Pensijų fondo finansines ataskaitas, parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų reikalavimais sudaro:

23.1. grynujų aktyvų ataskaita

23.2. grynujų aktyvų pokyčių ataskaita

23.3. aiškinamasis raštas

Luminor investicijų valdymas UAB

Įmonės kodas 226299280, Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva

Papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondas Luminor pensija 3 plus

GRYŪŲ AKTYVŲ ATASKAITA

2018 m. birželio 30 d.

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		5 272 215	4 663 511
I.	PINIGAI		117 442	202 329
II.	TERMINUOTIEJI INDĒLIAI		-	-
III.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĒS		-	-
III.1.	ValstybĒs iŒdo vekseliai		-	-
III.2.	Kitos pinigŲ rinkos priemonĒs		-	-
IV.	PERLEIDŒIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI		5 154 773	4 461 182
IV.1.	Ne nuosavybĒs vertybiniai popieriai		75 305	205 390
IV.1.1.	VyriausybiŲ ir centriniŲ bankŲ arba jŲ garantuoti ne nuosavybĒs vertybiniai popieriai		75 305	205 390
IV.1.2.	Kiti ne nuosavybĒs vertybiniai popieriai		-	-
IV.2.	NuosavybĒs vertybiniai popieriai		-	-
IV.3.	KitŲ kolektyvinio investavimo subjektŲ investiciniai vienetai ir akcijos		5 079 468	4 255 792
V.	GAUTINOS SUMOS		-	-
V.1.	InvesticijŲ pardavimo sandoriŲ gautinos sumos		-	-
V.2.	Kitos gautinos sumos		-	-
VI.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
VI.1.	Investicinis turtas		-	-
VI.2.	IŒvestinĒs finansinĒs priemonĒs		-	-
VI.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĪSIPAREIGOJIMAI		5 888	6 312
I.	Finansinio ir investicinio turto pirkimo ĩsipareigojimai		-	-
II.	Īsipareigojimai kredito ĩstaigoms		-	-
III.	Īsipareigojimai pagal iŒvestiniŲ finansiniŲ priemoniŲ sutartis		-	-
IV.	Valdymo ĩmonei ir depozitoriumui mokĒtinios sumos		4 871	4 261
V.	Kitos mokĒtinios sumos ir ĩsipareigojimai		1 017	2 051
C.	GRYŪŲ AKTYVAI		5 266 328	4 657 199

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Bendroji dalis

Pensijų fondo pavadinimas: Papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondas Luminor pensija 3 plus (toliau – Fondas)

Pensijų fondo įsteigimo data: 2007 m. spalio 1 d.

Valdymo įmonė:

Pavadinimas	Luminor investicijų valdymas UAB
Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius-6, Lietuva
Įmonės kodas:	226299280
Tel.:	(8-5) 2393 444
Elektroninio pašto adresas:	investicija@luminor.lt
Pensijų fondo valdytojas:	Luminor investicijų valdymas UAB

Depozitoriumas:

Depozitoriumo pavadinimas:	Luminor Bank AB
Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva
Įmonės kodas:	112029270
Tel.:	(8-5) 2393 444
Faks.:	(8-5) 2393 783

Audito įmonė:

PricewaterhouseCoopers UAB
J. Jasinskio g. 16 B, Vilnius, Lietuva

Ataskaitinis laikotarpis:

nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d.

Apskaitos politika

Luminor investicijų valdymas UAB (toliau – Bendrovė arba Valdymo įmonė), tvarkydama pensijų fondo buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu ir kitais teisės aktais. 2011 metais pradėtas taikyti 39 verslo apskaitos standartas „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“.

Finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis veiklos tęstinumo principu ir prielaida, kad Fondas artimiausioje ateityje galės tęsti savo veiklą.

Tvarkydama apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, Bendrovė vadovaujasi bendroju apskaitos principu – įmonės principu. Tai reiškia, kad kiekvienas finansines ataskaitas sudarantis pensijų ir investicinis fondas laikomas atskiru apskaitos vienetu ir kad į finansines ataskaitas įtraukiama tik to fondo turtas, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai. Todėl apskaitoje vieno fondo ūkinės operacijos registruojamos atskirai nuo kito fondo operacijų. Pensijų ir investiciniams fondams teikiamos atskiros finansinės ataskaitos.

Pensijų ir investicinių fondų metinės finansinės ataskaitos tikrinamos nepriklausomo auditoriaus.

Pensijų ir investicinių fondų metinės ir pusmetinės finansinės ataskaitos viešai skelbiamos teisės aktų nustatyta tvarka.

Finansinės ataskaitos sudaromos naudojant Lietuvos Respublikos piniginių vienetą eurą.

Fondo finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Šiose finansinėse ataskaitose pateikiami suminiai skaičiai dėl apvalinimo gali nesutapti su juos sudarančių skaičių suma.

Investavimo politika

Pensijų fondo investavimo strategija remiasi prielaida, pagrįsta daugelio dalyvių ilgalaikiu investavimo laikotarpiu, todėl iki 100 procentų Pensijų fondo grynųjų aktyvų lėšų gali būti investuojama akcijų rinkose, prisiimant su tuo susijusią riziką, ir siekiant aukštesnio pelningumo ilgu laikotarpiu. Dalis Pensijų fondo turto gali būti investuojama į perleidžiamuosius skolos vertybinius popierius, bei pinigų rinkos priemones. Investuojant specializacija geografinėje zonoje ar pramonės šakoje nebus taikoma.

Investicijų portfelio struktūra

Pensijų fondo investicijas gali sudaryti:

1. perleidžiamieji vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama pripažintose ir visuomenei prieinamose reguliuojamose rinkose, veikiančiose Europos Sąjungos valstybėje;
2. perleidžiamieji vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama pripažintose ir visuomenei prieinamose reguliuojamose rinkose, veikiančiose pagal nustatytas taisykles, esančias šalyse, kurios priklauso Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai¹;
3. perleidžiamieji vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama pripažintose ir visuomenei prieinamose reguliuojamose rinkose, veikiančiose ne Europos Sąjungos valstybėje, kuri yra nurodyta Pensijų fondo taisyklėse²;
4. išleidžiami nauji perleidžiamieji vertybiniai popieriai, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos vertybinius popierius į prekybą reguliuojamoje rinkoje ir jeigu įtraukiama į prekybą ne vėliau kaip per 1 metus nuo išleidimo (jei tokia birža ar rinka yra nurodyta 1, 2 ir 3 papunkčiuose);
5. investiciniai vienetai ir akcijos kolektyvinio investavimo subjektų, atitinkančių LR teisės aktų nustatytus reikalavimus;
6. indėliai ne ilgesniam kaip 12 mėnesių terminui, kuriuos galima atsiimti pareikalavus ir kurie yra kredito įstaigose, kurių registruota buveinė yra Europos Sąjungos valstybėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne mažesnė kaip Europos Sąjungoje;
7. išvestinės finansinės priemonės, skirtos Pensijų fondo rizikai valdyti;
8. Pensijų turtas gali būti investuojamas rizikos kapitalo rinkose, jeigu subjektas, įskaitant kolektyvinio investavimo subjektus, per kurį investuojama, atitinka šias sąlygas:
  - 8.1. vykdoma subjekto ir (ar) jo valdytojo priežiūra arba yra įtvirtinti kiti priežiūros institucijai priimtini adekvačią subjekto kontrolę užtikrinantys instrumentai;
  - 8.2. nuostoliai, kuriuos Pensijų fondas gali patirti turėdamas subjekto finansines priemones, yra ne didesni negu už juos sumokėta pinigų suma;
  - 8.3. jeigu subjektas yra priežiūrimas priežiūros institucijos, priežiūros institucija dvišalio susitarimo pagrindu bendradarbiauja su atitinkama užsienio valstybės priežiūros institucija, kai ši valstybė nėra valstybė narė arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narė;
9. kiti finansiniai instrumentai numatyti teisės aktuose.

Pensijų fondas investuos lėšas ne tik eurais, bet ir kitomis valiutomis.

Finansinės rizikos valdymo metodai

Investuojant Pensijų fondo turtą yra susiduriama su įvairiomis finansinėmis rizikomis ir siekiant sumažinti jų poveikį Pensijų fondo veiklai jos bus atitinkamai kontroliuojamos. Finansinės rizikos, su kuriomis gali būti susiduriama investuojant Pensijų fondo turtą:

1. Kredito rizika – rizika patirti nuostolius dėl perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių emitento nesugebėjimo įvykdyti savo skolinius įsipareigojimus. Siekiant sumažinti kredito riziką, dalis Pensijų fondo lėšų bus investuojamos į žemos rizikos perleidžiamuosius skolos vertybinius popierius;
2. Palūkanų normos rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankių palūkanų pokyčių, kurie gali turėti įtakos perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių kainoms. Siekiant sumažinti palūkanų normų riziką, formuojant Pensijų fondo turtą sudarančių perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių portfelį gali būti atsižvelgiama į Pensijų fondo dalyvių vidutinę sutarties trukmę;
3. Valiutos kurso rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankaus užsienio valiutos kurso pokyčio nacionalinės valiutos atžvilgiu, kuris sąlygoja neigiamą turto, laikomo ta užsienio valiuta, pokytį. Siekiant sumažinti valiutų kurso pokyčių riziką dalis lėšų bus investuojama eurais;
4. Akcijų kainos rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankių akcijų kainų svyravimų. Akcijų kainos rizika mažinama užtikrinant Fondo taisyklėse ir įstatymuose numatytą diversifikavimo ir kitų apribojimų vykdymą;

¹ Australijos (Australijos VP birža); Čilės (Santjago VP birža); Japonijos (Tokijo VP birža, Osakos VP birža); Jungtinių Amerikos Valstijų (Amerikos akcijų birža (Amex), Čikagos pasirinkimo sandorių birža (Chicago Board of Options Exchange, CBOE), Čikagos prekių birža (Chicago Mercantile Exchange, CME), Niujorko akcijų birža (NYSE), National Association of Securities Dealers, Inc. (NASDAQ), Chicago Board of Trade, JAV Vyriausybės vertybinių popierių rinka, organizuota pirminių dilerių ir reguliuojama Niujorko Federalinių rezervų banko); Kanados (Toronto VP birža); Korėjos (Seulo VP birža); Norvegijos (Oslo VP birža); Šveicarijos (Šveicarijos VP birža, Ciuricho VP birža, Ženevos VP birža, Bazelio VP birža); Islandijos (Islandijos VP birža); Izraelio (Tel Avivo VP birža); Meksikos (Meksiko VP birža); Naujosios Zelandijos (Naujosios Zelandijos VP birža); Turkijos (Stambulo VP birža).

² Buenos Aires vertybinių popierių birža (Argentina), Panamos vertybinių popierių birža (Panama), Rio de Žaneiro vertybinių popierių birža, San Paulo vertybinių popierių birža (Brazilija), Johanburgo vertybinių popierių birža (Pietų Afrikos Respublika), Honkongo vertybinių popierių birža (Honkongas), Kuala Lumpuro vertybinių popierių birža (Malaizija), Tailandos vertybinių popierių birža (Tailandas), Singapūro vertybinių popierių birža (Singapūras), Nacionalinė Indijos vertybinių popierių birža (Indija), Tel Avivo vertybinių popierių birža (Izraelis), Zagrebo vertybinių popierių birža (Kroatija), Bukarešto vertybinių popierių birža (Rumunija), Bulgarijos vertybinių popierių birža (Bulgarija), Maskvos vertybinių popierių birža, Rusijos birža (Rusija), Ukrainos vertybinių popierių birža (Ukraina)

Finansinės rizikos valdymo metodai (tęsinys)

5. Rinkos likvidumo rizika – rizika patirti nuostolius dėl mažo rinkos likvidumo, kuris neleidžia parduoti perleidžiamuosius vertybinius popierius norimu laiku ir už norimą kainą, arba apskritai atima galimybę parduoti turimą turtą (investiciją). Siekiant sumažinti rinkos likvidumo riziką bus investuojama tikrai į tuos perleidžiamuosius vertybinius popierius, kurie kotiruojami pripažintose pasaulio rinkose arba kurių kainą reguliariai skelbia visuotinės informavimo priemonės;

6. Sandorio šalies rizika – rizika patirti nuostolius dėl sandorio šalies nesugebėjimo įvykdyti savo finansinius įsipareigojimus, kurie buvo prisiimti sudarant sandorį. Siekiant sumažinti sandorio šalies riziką, investicijų Valdymo įmonė sudarys sandorius daugiausia su žemos rizikos (investicinio reitingo) kredito įstaigomis ar finansų įstaigomis, o jų nesant, su patikimais partneriais, besispecializuojančiais atitinkamoje srityje;

7. Atsiskaitymų rizika – rizika patirti nuostolius, kai atsiskaitymo už sandorį metu sandorio šalis dėl tam tikrų priežasčių negali pervesti atitinkamų lėšų ar vertybinių popierių, nors ta sandorio šalis sandoriu įgytu įsipareigojimus jau yra patenkiniusi. Siekiant sumažinti atsiskaitymų riziką, prekybinėje veikloje daugiausia bus naudojamos mokėjimų agento paslaugomis, arba prekybinė veikla bus vykdoma organizuotose rinkose, kuriose atsiskaitymams taikomi visuotiniai pripažinti principai;

Akcijų kainos, palūkanų normų, valiutos kurso, kredito rizikos gali būti valdomos naudojant išvestines finansines priemones: apsikaitimo, ateities, pasirinkimo ir išankstinius sandorius. Akcijų kainos rizika taip pat gali būti valdoma sudarant akcijų indeksų ateities sandorius, jeigu pastebima pakankama atitinkamo akcijų indekso koreliacija su Pensijų fondo investicijų dalimi. 2016 m. ir 2018 m. birželio 30 d. šiomis priemonėmis nebuvo naudotasi.

Pensijų fondo vieneto pokytis yra lyginamas su lyginamuoju indeksu, kuris pasirenkamas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir tvirtinamas Valdymo įmonės valdyboje. Pensijų fondo dalyviai su lyginamojo indekso sudarymo tvarka gali susipažinti darbo dienomis nuo 8 val. 30 min. iki 15 val. Valdymo įmonės buveinėje Konstitucijos pr. 21A, Vilniuje, bei Luminor Bank AB klientų aptarnavimo padaliniuose. Taip pat interneto svetainėje www.luminor.lt skelbiama: lyginamųjų indeksų sudėtys; sudėtinį lyginamąjį indeksą sudarančių indeksų svorių pasirinkimo pagrindimas; linijinė diagrama, vaizduojanti perskaičiuotų vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių dinamiką nuo lyginamojo indekso skaičiavimo pradžios.

Grynųjų aktyvų padidėjimo ir sumažėjimo pripažinimo principai

Grynųjų aktyvų padidėjimas tai:

1. Dalyvių įmokų į fondą straipsnyje parodoma į Pensijų fondą gautų kaupiamųjų pensijų įmokų suma.
2. Iš kitų fondų gautų sumų straipsnyje parodoma iš kitų investicinių fondų ar pensijų fondų gautos ir gautinos dalyviui priklausančios sumos, kai dalyvis pereina į pensijų fondą iš kitų pensijų fondų.
3. Garantinių įmokų straipsnyje parodoma gautų ir gautinų garantinių įmokų suma, jeigu trečia šalis yra įsipareigojusi garantuoti tam tikrą pajamingumą.
4. Palūkanų pajamų straipsnyje parodomas finansinio turto, kai jis negali būti patikimai įvertintas tikrąja verte, palūkanos. Amortizuota savikaina įvertinto finansinio turto palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.
5. Dividendų straipsnyje parodomi nuosavybės vertybinių popierių dividendai (gauti bei paskelbti).
6. Pelno dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo straipsnyje parodomas pinigų rinkos priemonių, vertybinių popierių, investicinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir kitų investicijų vertės padidėjimo ir jų pardavimo sandorių pelnas, įskaitant ir tikrąja verte įvertinto turto vertės pokytį dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.
7. Pelno dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje parodomi teigiami pasikeitimai, susidarę atsiskaitant užsienio valiuta, finansinių ataskaitų valiutos ir užsienio valiutos oficialaus santykio pasikeitimo iš naujo įvertinant užsienio valiuta gautinas ir mokėtinas sumas, užsienio valiuta laikomus terminuotuosius indėlius, užsienio valiutą banko sąskaitose.
8. Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelno straipsnyje parodomas teigiamas tikrosios vertės pasikeitimas, nustatytas vertinant iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą ir finansinį įsipareigojimą. Pasikeitimas parodomas to laikotarpio, kada atsiranda, ataskaitoje.
9. Kito grynųjų aktyvų vertės padidėjimo straipsnyje parodomas pelnas dėl finansinių įsipareigojimų vertės sumažėjimo, delpinigių pajamos, kitos pajamos ir kituose šios ataskaitos straipsniuose neparodytas grynųjų aktyvų vertės padidėjimas.

Grynųjų aktyvų sumažėjimas tai:

1. Išmokų fondo dalyviams straipsnyje parodoma per ataskaitinį laikotarpį iš pensijų fondo sąskaitos sumokėtos ar privalomos mokėti išmokos.
2. Išmokų kitiems fondams straipsnyje parodoma kitiems subjektams sumokėtos ar privalomos mokėti pensijų fondo dalyviui priklausančios pinigines lėšas, kai dalyvis pereina į kitą pensijų fondą.
3. Nuostolių dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo straipsnyje parodomi pinigų rinkos priemonių, vertybinių popierių, investicinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir kitų investicijų vertės sumažėjimo (nuvertėjimo) ir pardavimo nuostoliai, jeigu tokių yra. Taip pat įtraukiamas ir tikrąja verte įvertinto turto vertės pokytis dėl užsienio valiutos kursų pasikeitimo. Panaikinus praėjusiais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintus nuostolius dėl vertės sumažėjimo ar jų dalį, nuostolių sumažėjimas taip pat parodomas šiame straipsnyje.
4. Nuostolių dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje parodomi neigiami pasikeitimai, susidarę atsiskaitant užsienio valiuta, dėl finansinių ataskaitų valiutos ir užsienio valiutos oficialaus santykio pasikeitimo, įvertinant užsienio valiuta gautinas ir mokėtinas sumas, užsienio valiuta laikomus terminuotuosius indėlius, užsienio valiutą banko sąskaitose.
5. Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostolių straipsnyje parodomas neigiamas tikrosios vertės pasikeitimas, nustatytas vertinant iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą ir finansinį įsipareigojimą. Pasikeitimas parodomas to laikotarpio, kada jis atsiranda, ataskaitoje. Kartu su finansiniu turtu ir finansiniu įsipareigojimu,

atsirandančiais iš išvestinės finansinės priemonės sandorių, parodomos susijusios ataskaitinio laikotarpio šių sandorių sudarymo išlaidos.

6. Valdymo sąnaudų straipsnyje parodomos Pensijų fondo ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, nustatytos pensijų fondo taisyklėse.

7. Kito grynujų aktyvų vertės sumažėjimo straipsnyje parodomas kituose ataskaitos straipsniuose neparodytas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas.

8. Sąnaudų kompensavimo straipsnyje parodomos sumos, kuriomis mažinamos subjekto ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, tai yra pensijų fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios išlaidos, kurias apmoka bendrovė. Kompensavimo sumos ataskaitoje parodomos su minuso ženklu.

Atskaitymų valdymo įmonei ir depozitoriumui taisyklės

Mokesčiai išskaičiuojami iš Pensijų turto:

1. mokestis Valdymo įmonei už Pensijų fondo valdymą;
2. mokestis Depozitoriumui;
3. mokesčiai ir išlaidos, išskaičiuojamos dalyvavimo Pensijų fonde baigties atveju;
4. kitos išlaidos, dengiamos iš Pensijų turto.

Mokestis Valdymo įmonei už Pensijų fondo valdymą susideda iš:

1. pradinio Pensijų turto valdymo mokesčio, kuris išskaičiuojamas iš kiekvienos naujai įmokamos pensijų įmokos ir kurio maksimalus dydis yra 2 procento nuo pervedamos pensijų įmokos. Tuo atveju, jeigu dalyvis pereina į Pensijų fondą iš kito Valdymo įmonės valdomo pensijų fondo ar kitos valdymo įmonės valdomo pensijų fondo, nuo iš kito Valdymo įmonės valdomo pensijų fondo ar kitos valdymo įmonės valdomo pensijų fondo pervedamų dalyvio piniginių lėšų pradinis valdymo mokestis neišskaičiuojamas;

2. metinio Pensijų turto valdymo mokesčio, kuris išskaičiuojamas iš Pensijų turto ir kurio maksimalus dydis yra 1 procento nuo vidutinės metinės Pensijų fondo grynujų aktyvų vertės. Pensijų turto valdymo mokestis priskaičiuojamas už kiekvieną kalendorinę dieną ir kartą per mėnesį atskaitomas nuo Pensijų turto. Pensijų turto valdymo mokestis už vieną dieną skaičiuojamas Pensijų turto valdymo mokestį padalinant iš faktinio metų kalendorinių dienų skaičiaus keturių skaičių po kablelio tikslumu. Jeigu šie atskaitymai per vienerius kalendorinius metus viršija 1 procento nuo dalyvio Pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės, Valdymo įmonė iki kitų kalendorinių metų 15 dienos perveda perviršį į Pensijų fondo sąskaitą.

Tikslus pradinio Pensijų turto valdymo ir metinio Pensijų turto valdymo mokesčių dydžius, užtikrinant visiems dalyviams tapačias sąlygas, nustato Valdymo įmonės valdyba. Pradinio Pensijų turto valdymo mokesčio dydžiai gali būti skirtingi priklausomai nuo pensijų įmokos dydžio. Informacija dalyviams apie galiojančius valdymo mokesčių dydžius pateikiama tinklapyje (www.luminor.lt).

Mokestis Depozitoriumui yra ne didesnis kaip 0,2 procento nuo vidutinės metinės Pensijų fondo grynujų aktyvų vertės. Depozitoriumo mokestis yra metinis. Jis priskaičiuojamas už kiekvieną kalendorinę dieną ir kartą per mėnesį atskaitomas nuo Pensijų turto ir pervedamas į Depozitoriumo sąskaitą. Maksimalus Depozitoriumo mokestis procentais už vieną kalendorinę dieną skaičiuojamas nustatytą Depozitoriumo mokestį padalinant iš metinio kalendorinių dienų skaičiaus, apvalinant keturių skaičių po kablelio tikslumu. Jeigu Depozitoriumo mokestis per vienerius kalendorinius metus viršija 0,2 procento nuo Pensijų fondo grynujų aktyvų vidutinės metinės vertės, Valdymo įmonė iki kitų kalendorinių metų 15 dienos perveda perviršį į Pensijų fondo sąskaitą.

Mokesčiai ir išlaidos, išskaičiuojamos dalyvavimo Pensijų fonde baigties atveju:

1. Dalyvio perėjimas į kitą Valdymo įmonės valdomą pensijų fondą atliekamas nemokamai, nepriklausomai nuo perėjimo dažnumo;

2. Dalyvio perėjimo į kitos valdymo įmonės valdomą pensijų fondą atveju Valdymo įmonė atskaito su dalyvio perėjimu susijusias išlaidas, kurios negali būti didesnės negu 0,5 procento nuo dalyvio vardu į kitą pensijų fondą pervedamų piniginių lėšų sumos, nepriklausomai nuo perėjimo dažnumo. Dalyvio perėjimo į kitos valdymo įmonės valdomą pensijų fondą išlaidas sudaro faktinės Valdymo įmonės išlaidos, susijusios su Pensijų sąskaitos uždarymu ir lėšų pervedimu;

3. Tuo atveju, jeigu dalyvis nutraukia Pensijų kaupimo sutartį, nepereinant į kitą pensijų fondą, Valdymo įmonė nuo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų sumos atskaito 1 procento atsiimamos sumos neviršijantį mokestį.

Kitų išlaidų, dengiamų iš Pensijų turto, sąrašas:

1. Pensijų fondo sąskaita bei Pensijų fondo interesais sudaromų sandorių faktinės išlaidos pagal sutartis tarpininkams;
2. išlaidos už bankines paslaugas;
3. Pensijų fondo audito išlaidos;
4. bendras maksimalus šiame punkte išvardintų išlaidų dydis negali viršyti 1.5 procentų per vienerius finansinius metus nuo Pensijų fondo grynujų aktyvų vertės.

Valdymo įmonė iš Pensijų turto nedengia jokių kitų išlaidų bei neišskaičiuoja jokių kitų atskaitymų, išskyrus atvejus, numatytus šiame punkte. Pensijų fondo taisyklėse numatyti maksimalūs atskaitymų dydžiai negali būti viršijami, tačiau jie gali būti mažesni. Išskaičiuoti atskaitymai tampa Valdymo įmonės nuosavybė.

Investicijų įvertinimo metodai bei investicijų pervaldinimo periodiškumas

Fondo turto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną. Pensijų turto vertė nustatoma taip:

1. Fondo investicijų tikroji vertė skaičiuojama pagal Lietuvos Banko (toliau – LB) patvirtintą Grynujų aktyvų vertės skaičiavimo metodiką bei Luminor investicijų valdymas UAB grynujų aktyvų vertės skaičiavimo metodiką (toliau – Metodika)
2. Aktyvai denominuoti užsienio valiuta perskaičiuojami į eurus pagal LR buhalterinės apskaitos įstatyme ir Apskaitos politikoje nustatytą tvarką.
3. Vertybiniai popieriai pripažįstami grynujų aktyvų ataskaitoje ir jų pripažinimas nutraukiamas taikant atsiskaitymo datos apskaitą.

Grynųjų aktyvų vertės (GAV) skaičiavimo metodika

Pensijų fondo vieneto vertė apskaičiuojama Pensijų fondo grynųjų aktyvų vertę, apskaičiuotą pagal Metodiką, padalinus iš Pensijų fondo vieneto skaičiaus. Pradinė Pensijų fondo vieneto vertė – 0,2896 EUR. Praėjusios darbo dienos apskaičiuota Pensijų fondo vieneto vertė iki kitos darbo dienos 12.00 val. paskelbiama tinklalapyje www.luminor.lt

Apskaičiuojant grynųjų aktyvų vertę vadovaujamosi tokiais principais:

1. Terminuoti indėliai bankuose vertinami pagal amortizuotos savikainos vertę;
  2. Grynieji pinigai ir lėšos kredito įstaigose vertinami pagal nominalią vertę;
  3. Skolos vertybinių popierių, kuriais prekiaujama reguliuojamose rinkose arba daugiašalėse prekybos sistemose tikroji vertė nustatoma pagal viešai paskelbtą vertinimo dieną informacinės duomenų bazės Bloomberg (BGN) (Bloomberg Generic Pricing) vidutinę (Mid) kainą. Jei BGN kaina nėra skelbiama, skolos vertybiniai popieriai vertinami pagal Metodikoje nustatytą tvarką;
  4. Nuosavybės vertybiniai popieriai vertinami pagal Metodikoje nurodytos prioritetinės biržos Vertinimo dienos paskelbtą uždarymo kainą;
  5. Kolektyvinio investavimo subjektų (investicinių fondų) vienetai, kuriais prekiaujama reguliuojamose rinkose arba daugiašalėse prekybos sistemose vertinami pagal paskutinę informacinės duomenų bazės Bloomberg viešai paskelbtą uždarymo kainą;
  6. Apskaičiuojant grynųjų aktyvų vertę priemonės (įskaitant ir išvestines finansines), kuriomis reguliuojamose rinkose neprekiuojama, vertinamos remiantis Metodika.
- Įsipareigojimai skaičiuojami pagal Verslo apskaitos standartus.

Valdymo įmonės atskaitymai iš Pensijų fondo turto turi būti vertinami kaupimo principu, t.y. kiekvieną kalendorinę dieną.

Apskaitos vieneto vertės nustatymo taisyklės

Į Fondo sąskaitą pervestos dalyviui priklausančios piniginės lėšos (pensijų įmokos, iš kito Bendrovės pensijų fondo ar kitos pensijų kaupimo bendrovės pensijų fondo pervestos dalyvio lėšos) konvertuojamos į apskaitos vienetus. Dalyvio dalis pensijų fondo turte nustatoma pagal dalyvio sąskaitoje įrašytų apskaitos vienetų skaičių.

Už pervestas lėšas dalyviui apskaičiuojamų apskaitos vienetų skaičius nustatomas pagal formulę:

$$AVS = \frac{PPL - A}{AVV}$$

AVS – apskaitos vienetų skaičius;

PPL – į dalyvio sąskaitą pervestos piniginės lėšos;

A – Taisyklių nustatyti atskaitymai;

AVV – apskaitos vieneto vertė, apskaičiuojama ir skelbiama nustatyta tvarka.

Apskaitos vienetų skaičius apvalinamas pagal matematinės taisyklės iki 4 skaičių po kablelio.

Apskaitos vienetai į pinigines lėšas konvertuojami piniginių lėšų pervedimo dienos apskaitos vieneto verte. Pervedamų piniginių lėšų suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$PPLS = (AVS * AVV) - PA$$

PPLS – pervedamų piniginių lėšų suma;

AVS – apskaitos vienetų skaičius;

AVV – apskaitos vieneto vertė, apskaičiuojama ir skelbiama nustatyta tvarka;

PA – Taisyklių nustatyti atskaitymai.

Pensijų sąskaitą tvarko Bendrovė elektroniniu būdu, užtikrindama Pensijų sąskaitoje esančios informacijos apsaugą ir konfidencialumą.

Pervestos į Pensijų fondo sąskaitą dalyviui priklausančios lėšos į Apskaitos vienetus konvertuojamos pinigų į Pensijų sąskaitą užskaitymo dienos Apskaitos vieneto verte, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po piniginių lėšų gavimo.

Bendrovė uždaro dalyvio Pensijų sąskaitą pasibaigus dalyvio dalyvavimui Pensijų fonde ir išmokėjus sukauptas lėšas Fondo taisyklių nustatyta tvarka.

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. Grynujų aktyvų, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje (2017 12 31)	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2018 06 30)	Prieš metus (2017 06 30)	Prieš dvejus metus (2016 06 30)
Grynujų aktyvų vertė, Lt	4 657 199	5 266 328	3 703 747	2 411 383
Pensijų fondų vieneto vertė (EUR)	0,3981	0.3967	0.3756	0.3283
Pensijų fondų vienetų skaičius	11 698 538	13 274 504	9 861 027	7 344 133

2. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

	Ataskaitinis laikotarpis 2018 m. II ketvirtis		Ataskaitinis laikotarpis 2017 m. II ketvirtis	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus)	2 359 074	933 986	1 494 828	565 323
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant vienetus į pinigines lėšas)	783 108	314 060	415 574	156 698
Skirtumas	1 575 966	619 926	1 079 254	408 626

3. Investicijų portfelio sudėtis

2018 m. birželio 30 d.

Koda s	Emitento (KIS, kredito įstaigos, banko pavadinimas)	Šalis	ISIN kodas / Priemonės pavadinimas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra nominali vertė, EUR	Bendra įsigijimo vertė, EUR	Bendra rinkos vertė, EUR	Palūkanų norma, %	Rinka (šaltinis), pagal kurios duomenis nustatyta rinkos vertė (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Išpirkimo / konvertavimo data / terminas	Dalis GA, %	
2	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai														
2.2	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą														
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000650020	EUR	350		35 000	34 868	35 239	0.08			2021.05.04	0.67	
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000650038	EUR	400		40 000	39 921	40 066	0.31			2022.09.27	0.76	
	Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				750		75 000	74 789	75 305					1.43	
3	Kolektyvinio investavimo subjektai														
3.1	Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai														
-	Candriam SRI EQTY EM MK- IC	LU	LU1434524259	EUR	226	Candriam Luxembourg		401 487	412 253		www.candriam.com	KIS 3		7.83	
-	Candriam SRI-Equity World	LU	LU1434527781	EUR	613	Candriam Luxembourg		224 602	228 593		www.candriam.com	KIS 3		4.34	
-	Hermes Global Equity Fund	IE	IE00B3FPH103	EUR	45 620	Hermes Investment Management Ltd		132 000	136 946		www.hermes-investment.com	KIS 3		2.60	
-	ING (L) - Invest Sustainable Equit Fund	LU	LU0191250769	EUR	1 269	ING Investment Management		377 567	455 088		www.ingim.com	KIS 3		8.64	
-	iShares Core MSCI World UCITS ETF (acc)	IE	IE00B4L5Y983	EUR	2 754	BlackRock Advisors (UK) Limited		121 523	128 995		www.ishares.co.uk	KIS 3		2.45	
-	MIROVA GLOB SUST EQTY- IA EUR	LU	LU0914729453	EUR	27	Mirova Funds		420 902	452 655		www.mirova.com	KIS 3		8.60	
-	NATIXIS HAR ASSC USEQ- FIAUSD Fund	LU	LU0130102931	USD	1 067	Natixis Global Asset Management		243 317	288 834		ga.natixis.com	KIS 3		5.48	
-	Nordea-1 Emerging Stars Equity BI EUR Fund	LU	LU0602539271	EUR	2 154	Nordea Investment Funds SA		177 833	248 826		www.nordea.lu	KIS 3		4.72	
-	Nordea-1 Global Portfolio Fund BP EUR	LU	LU0476541221	EUR	16 827	Nordea Investment Funds SA		331 410	386 006		www.nordea.lu	KIS 3		7.33	
-	Pioneer Fds European Eq Value I EUR ND	LU	LU0313648254	EUR	90	Pioneer Asset Management		152 693	179 412		www.pioneerinvestments.com	KIS 3		3.41	
-	RBC funds (lux) - Global Equity Focus Fund	LU	LU1096671539	USD	895	RBC Global Asset Management Inc.		115 277	114 937		global.rbcgam.com	KIS 3		2.18	
-	Robeco Emerging Markets Equities Class I EUR	LU	LU0209325462	EUR	1 203	Robeco Institutional Asset Mgmt BV		382 620	399 820		www.robeco.com	KIS 3		7.59	
-	SCHRODER INT-GL EM M OP-A-A	LU	LU0279459969	EUR	21 170	Schroder Investment Management S.A.		363 118	420 385		www.schroders.lu	KIS 3		7.98	
-	STEWART WORLDW SUST- BEA	GB	GB00B7D5XN45	EUR	250 144	First State Investments UK Ltd		463 594	482 978		www.firststate.co.uk	KIS 3		9.17	
-	Triodos Sustainable Equity Fund	LU	LU0309381191	EUR	10 245	Triodos Investment Management B.V.		392 580	414 836		www.triodos.nl	KIS 3		7.88	
-	UBS Equity fund - Global	LU	LU0401295539	USD	1 701	UBS Fund Management		249 158	328 904		ww.ubs.com/fu	KIS 3		6.25	

	Sustainable				(Luxembourg) S.A.				nds			
	Iš viso Kolektyvinio investavimo subjektų:			356 005			4 549 681	5 079 468				96.45
7	Pinigai											
-	Luminor Bank AB	LT			EUR			1 255	0.00			0.02
-	Luminor Bank AB	LT			EUR			116 187	0.00			2.21
	Iš viso pinigų:							117 442				2.23
9	IŠ VISO:							5 272 215				100

3. Investicijų portfelio sudėtis (tęsinys)

Investicijų portfelis atitinka pensijų fondo taisyklėse numatytą investavimo strategiją: ataskaitinio laikotarpio pabaigoje skolos vertybiniai popieriai sudarė 1,43 proc. visų pensijų fondo grynųjų aktyvų vertės, investicijos į kolektyvinio investavimo subjektų vienetus sudarė 96,45 proc., pinigai – 2,23 proc. visų pensijų fondo grynųjų aktyvų vertės.

Tolygesnio pasaulio ūkio augimo ir mažėjančio nedarbo paskatinti didesnės infliacijos lūkesčiai ir nerimas, kad centriniai bankai dėl to gali sparčiau kelti palūkanas, metų pradžioje neigiamai veikė saugiomis taupymo priemonėmis laikomų vyriausybės ir aukšto reitingo įmonių obligacijų kainas. Prie to prisidėjo ir kilusios naftos kainos, JAV pasitraukus iš Irano branduolinio susitarimo ir paskelbus naujas sankcijas Venesuelai, o naftos eksportuotojų karteliui OPEC nusprendus didinti gavybą mažiau negu laukta. Tačiau paaiškėjus, kad augant kainos euro zonoje augo mažiau sparčiai nei tikėtasi ir po rinkimų plykstelėjus politinei įtampai Italijoje, ECB nutarė tęsti obligacijų pirkimą iki šių metų pabaigos, o ne iki rugsėjo, kaip anksčiau galvota, o palūkanų neketinama didinti bent iki 2019 metų vasaros. Dėl to birželį eurais denominuotų obligacijų kainos šiek tiek atsitiesė, bet pirmoje metų pusėje jų graža buvo nuosaikiai neigiama. Europos vyriausybės trumpo termino obligacijų indeksas *Bloomberg Barclays Govt 3-5 Yr Bond* per pusmetį smuko 0,38 proc., o aukšto reitingo įmonių obligacijų indeksas *Bloomberg Barclays Euro Corporate Bond* – 0,22 procento.

2018 metų pirmąjį pusmetį sparčiausią tempą per pastarąjį dešimtmetį pasiekęs ekonomikos augimas JAV ir pagreitį kiek sulėtinusi, bet vis dar sparti plėtra Europoje ir Kinijoje, bei geri įmonių veiklos rezultatai palaikė teigiamas nuotakas išsivysčiusių šalių akcijų rinkose. Tiesa, svyravimų pagausėjo dėl JAV prezidento D. Trumpo planų įvesti maitos tarifus prekėms iš Kinijos, euro zonos ir kitų šalių. Tai kėlė susirūpinimą dėl atsakomųjų veiksmų, kurie atsilieptų pasaulio ūkio augimui ir neigiamai veikė besivystančias rinkas. Pasaulio akcijų indeksas *MSCI World EUR* per šešis mėnesius pakilo 3,3 proc., o besivystančių šalių *MSCI EM EUR* indeksas smuko 4 procentais. Prie to prisidėjo ir pirmą kartą per šešerius metus 2 proc. JAV viršijusi bazinė infliacija, FED sprendimas šiemet kol kas du kartus pakelti palūkanas JAV bei nuogaštamai rinkose, kad palūkanos ateityje gali būti keliamos sparčiau – tikimasi, kad iki metų jos dar gali būti padidintos du kartus. Dėl to JAV doleris euro atžvilgiu sustiprėjo 3 proc. ir slėgė besivystančių šalių akcijų kainas. Birželį jose neužtikrintumą kurstė ir JAV planai riboti Kinijos investicijas į JAV technologijų pramonę, nors vėliau buvo nuspręsta sušvelninti toną šiuo klausimu.

4. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose (%)	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje (%)
Pagal valiutas:				
EUR	4 539 540	86.20	4 091 433	87.85
USD	732 675	13.91	572 078	12.28
Iš viso:	5 272 215	100	4 663 511	100
Pagal geografinę zoną:				
Europos ekonominės erdvės valstybės (Islandija. Norvegija. Lichtenšteinas)	-	-	-	-
Kitos Europos Sąjungos valstybės	4 596 490	87.28	4 255 792	91.38
Japonija	-	-	-	-
Lietuva	192 748	3.66	407 719	8.75
Kitos šalys	482 978	9.17	-	-
Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kanada	-	-	-	-
Iš viso:	5 272 215	100	4 663 511	100
Pagal investavimo objektus:				
Kolektyvinio investavimo subjektai	5 079 468	96.45	4 255 792	91.38
Vyriausybės VP	75 305	1.43	205 390	4.41
Pinigai	117 442	2.23	202 330	4.34
Iš viso:	5 272 215	100	4 663 511	100

Pagal kitus kriterijus Fondo investicijos neskirstomos.

5. Atskaitymai iš pensijų fondo turto

Atskaitymai	Atskaitymų dydis		Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma	% nuo ataskaitinio laikotarpio vidutinės grynųjų aktyvų vertės
	maksimalus, nustatytas sudarymo dokumentuose	ataskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą :	1%	1%	24 508	0.49
<i>nekintamas dydis</i>	1%	1%	24 508	0.49
depozitoriumui	0,20%	0,15%	3 692	0.07
Už sandorių sudarymą	***	***	175	0.00
Už auditą	***	***	1 017	0.02
Kitos veiklos išlaidos	***	***	-	-
Išlaidų, įskaičiuojamų į BIK, suma*				
BIK % nuo GAV *			-	
Visų išlaidų suma			29 392	0.59
Sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK ****				-

PAR (praėjusio analogiško ataskaitinio laikotarpio PAR)**	-
---	---

*Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė fondo grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad skaičiuojant BIK į sandorių sudarymo išlaidas neatsižvelgiama.

**Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Fondai, kurių PAR aukštas, patiria didesnes sandorių sudarymo išlaidas.

***Išlaidos, dengiamos iš Pensijų turto, tai išlaidos už bankines paslaugas, Pensijų fondo audito išlaidos ir sandorių sudarymo išlaidos bendras maksimalus išvardintų išlaidų dydis negali viršyti 1,5 procento per vienerius finansinius metus nuo Pensijų fondo grynujų aktyvų vertės. Pensijų fondo sąskaita bei Pensijų fondo interesais sudaromų sandorių faktinės išlaidos pagal sutartis tarpininkams, sudarančios ne daugiau kaip 1 procentą nuo sudarytų sandorių vertės.

**** Kai daugiau kaip 10 proc. grynujų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus, apskaičiuojamas sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK, atitinkantis tokią investicijų dalį.

6. Mokėjimai tarpininkams

Per ataskaitinį laikotarpį (nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d.) sumokėta Luminor Bank AB Rinkų departamentui 175 eurus už tarpininkavimo paslaugas vertybinių popierių sandoriuose.

7. Gautos ir išmokėtos lėšos

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendra gautų lėšų suma		933 986	488 102
Periodinės įmokos į pensijų fondą	iš Valstybinio socialinio draudimo fondo paties dalyvio įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	666 062	311 626
	darbdavių ir kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	156 907	86 579
	Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delpinigiaai	-	-
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos		-	-
Iš kitų pensijų fondų pervestos lėšos	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	111 017	89 897
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	-	-
Kitos gautos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso		-	-

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendra išmokėtų lėšų suma		314 060	181 811
Pensijų išmokos	vienkartinės išmokos dalyviams	57 763	57 534
	periodinės išmokos dalyviams	-	-
	išmokos anuiteto įsigijimui	-	-
Į kitus pensijų fondus pervestos lėšos	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	83 168	27 921
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	856	856
Išstojusiems dalyviams išmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų atveju)		171 576	94 823
Paveldėtojams išmokėtos lėšos		698	676
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (nurodyti šaltinį ir išmokėtų lėšų sumą), iš viso		-	-

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

24. Bendri duomenys apie pensijų fondo dalyvius

25. Per ataskaitinį laikotarpį prisijungusių dalyvių skaičius

26. Per ataskaitinį laikotarpį pasitraukusių dalyvių skaičius

27. Pensijų fondo dalyvių struktūra pagal amžių ir lytį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje-

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

28. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos lėšos

7 pastaba

29. Išmokėtos lėšos
7 pastaba

IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ

30. Jei pensijų fondo taisyklėse yra įsipareigojimas garantuoti tam tikrą pajamingumą, nurodomas garantuojamo pajamingumo dydis ir kita svarbi informacija

-

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

31. Pensijų fondo reikmėms pasiskolintos lėšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Pensijų fondo reikmėms nebuvo skolintasi.

XI. KITA INFORMACIJA

32. Paaiškinimai, komentarai, iliustruojamoji grafinė medžiaga ir kita svarbi informacija apie pensijų fondo veiklą, kad būtų galima tinkamai įvertinti fondo veiklos pokyčius ir rezultatus

XII. ATSAKINGI ASMENYS

33. Konsultantų, kurių paslaugomis buvo naudotasi rengiant ataskaitą
Rengiant šią ataskaitą konsultantų paslaugomis nebuvo naudojamosi.

34. Ataskaitą parengusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, darbovietė (jeigu ataskaitą rengė asmenys nėra bendrovės darbuotojai)

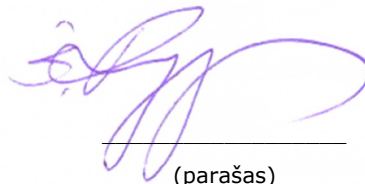
-

XII. ATSAKINGI ASMENYS (TĘSINYS)

35. Bendrovės administracijos vadovo, vyriausiojo finansininko, ataskaitą rengusių asmenų ir konsultantų patvirtinimas, kad joje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

Žemiau pasirašę atsakingi asmenys patvirtina, kad ataskaitoje pateikta informacija atitinka tikrovę ir kad nėra nutylėtų faktų, galinčių turėti esminės įtakos pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

Generalinis direktorius

(parašas)

Šarūnas Ruzgys

Vyriausioji finansininkė

(parašas)

Dalia Markūnienė

36. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją

36.1. už ataskaitą atsakingi įmonės valdymo organų nariai, darbuotojai ir administracijos vadovas (nurodyti vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus)

Generalinis direktorius

Šarūnas Ruzgys

Tel: (8-5) 2393 444
Sarunas.Ruzgys@luminorgoup.com

Vyriausioji finansininkė

Dalia Markūnienė

Tel: (8-5) 2393 444
Dalia.Markuniene@luminorgoup.com

36.2. jeigu ataskaitą rengia konsultantai arba ji rengiama padedant konsultantams, nurodyti konsultantų vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus

Rengiant šią ataskaitą konsultantų paslaugomis nebuvo naudojamosi.